ECLI:LV:RLPT:2019:0205.C29263118.3.S
Lietas Nr.C29263118
Lietvedības Nr.C-0809/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 5.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Vinte-Korme
ar tiesas sēžu sekretāri M.Zīverti,
piedaloties prasītājas ERGO Insurance SE Latvijas Filiāles pilnvarotajam pārstavim /pers. A/ un atbildētāja /pers. B/ pilnvarotam pārstavim /pers. C/,
2019.gada 7.janvārī atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu ERGO Insurance SE Latvijas Filiāle prasības pieteikumu pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

ERGO Insurance SE Latvijas Filiāle Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā tika 2018.gada 16.februārī cēlusi prasību pret /pers. B/ par zaudējumu piedziņu, lūgdama piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus 2990,60 *euro* apmērā, tiesas izdevumus 357,56 *euro* apmērā un atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar ierakstiem Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ atbildētājām pieder nekustamais īpašums /adrese A/.

Ka 2016.gada 13.decembrī tika saliets /pers. D/ piederošais un apdrošinātais dzīvoklis /adrese B/.

2017.gada 3.janvārī SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" sastādīja aktu par konstatētajiem bojājumiem, kurā konstatēts "Dzīvokļa Nr.91 virtuvē, virtuves skapī, karstā ūdens uzskaites mezgla noslēgarmatūras vītnes savienojuma atzara bojājums no koplietošanas stāvvada. Bojājums 2016.gada 12.decembrī novērsts, atjaunojot vītni, uzstādot jaunu noslēgarmatūru uzskaites mezglā".

Kopējais dzīvoklim noplūdes rezultātā nodarīto zaudējumu apjoms saskaņā ar prasītājas atlīdzības nodaļas speciālista sastādīto aprēķina kopsavilkumu ir 2990,60 *euro*.

Prasītāja norāda, ka ir konstatējama dzīvokļa īpašnieka atbildība par notikušo noplūdi, jo atbildētājs nav ar pienācīgu rūpību izturējies pret saviem kā dzīvokļa īpašnieka pienākumiem, pirmkārt nav informējis apsaimniekotāju par nepieciešamību pieslēgties kopējām komunikācijām, otrkārt, dzīvokļa īpašnieka rīcība ir radījusi traucējumus citiem, nodarot zaudējumus.

Atbildētājs ir pilnībā atbildīgs par notikušo ūdens noplūdi un tās rezultātā nodarītajiem zaudējumiem. Saskaņā ar apdrošināšanas polises nosacījumiem, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinājuma ņēmējam jāuzņemas pašrisks 99 *euro* apmērā. Tā kā prasītājai nav zināms vai apdrošinājuma ņēmējs ir veicis remontdarbus, jo apdrošināšanas atlīdzība izmaksāta apdrošinājuma ņēmējam, personīgi, prasītāja uztur prasību par zaudējumu 2990,60 *euro* apmērā atlīdzību.

Prasītāja ir izmaksājusi apdrošinājuma ņēmējam apdrošināšanas atlīdzību saistībā ar apdrošinātajam dzīvoklim nodarītajiem bojājumie, līdz ar to atbilstoši likuma "Par apdrošināšanu" 40.panta pirmo daļu prasītāja pilnībā pārņem apdrošinājuma ņēmēja prasījuma tiesības izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1770, 1773, 1775, 1779.pantu, Dzīvokļa īpāšuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Dzīvojāmo māju pārvaldīšnas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d) apakšpunktu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 1., 44., 34.pantu, 41.panta pirmo daļu, 74.pantu, 93.panta pirmo daļu, 127. un 195.pantu, Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumiem Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām" un Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumiem Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu".

Tiesā 2018.gada 3.aprīlī atbildētāja paskaidrojumi par celto prasību, kuros viņš norāda, ka prasību neatzīt.

Paskaidrojumos norādīts, ka, atbildot uz prasītājas iesniegto pretenziju atbilstoši faktiskajiem apstākļiem, 2016.gada 12.decembrī mājā notika ūdensvada avārija, kā rezultātā plīstot ūdensvada caurulei izveidojas avārijas situācija un iespējams tika appludināts dzīvoklis /adrese B/. Iespējams, ka pie prasītājas ir vērsies avārijā cietušā dzīvokļa īpašnieks, kuram prasītāja izmaksājusi pretenzijā norādīto kompensāciju un likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta kārtībā pārņēma

cietušā dzīvokļa īpašnieka prasījuma tiesības pret vainīgo personu.

Atbildētājs neapšauba prasītājas tiesības vērsties pie vainīgas personas, bet, lai, atsaucoties uz Civillikuma 1779.pantu prasītu zaudējumu atlīdzību, prasītājai jāpierāda zaudējumu nodarīšanas fakts, apmērs, personas vainojama rīcība un cēloniskais sakars starp vainojamu darbību vai bezdarbību un zaudējumu rašanos. Konkrētajā gadījumā jānoskaidro vai zaudējumi radušies atbildētāja prettiesiskas rīcības dēļ.

Prasītāja nav pierādījusi nedz zaudējumu nodarīšanas faktu, nedz zaudējumu apmēru, jo atbildētājam nav izsniegti nekādi pierādījumi.

Prasītāja rīkojas negodprātīgi, mēģinot piedzīt zaudējumus no atbildētāja, nepierādot viņa vainu zaudējumu nodarīšanā.

Konkrētajā gadījumā ir iespējamas vismaz divas vainīgās personas, proti, veicot apstākļu izvērtēšanu par vainīgu zaudējumu nodarīšanā varētu tikt atzīts atbildētājs, ja ūdensvada avārija notikusi viņa atbildības zonā. Tāpat par vainīgu zaudējumu nodarīšanā var tikt atzīts mājas apsaimniekotājs vai īpašnieku kopums, ja avārija notikusi no bojātam kopējām komunikācijām.

Prasītājai ir jāpierāda atbildētāja atbildība par zaudējumu nodarīšanu, nevis atbildētājam jāpierāda, ka viņš nav vainojams zaudējumu nodarīšanā. Atbildētāja atbildība par avārijas rezultātā nodarītajiem zaudējumiem var iestāties tikai tad, ja avārijas vieta bija uzskatāma par tā atsevišķu īpašumu, nevis kopējām ēkas komunikācijām.

Kā izriet no vienīga dokumenta, kuru prasītāja pievienojusi savai pretenzijai, avārijas cēlonis ir nolsēgarmatūras vītnes savienojuma atzara bojājums no koplietošanas stāvvada. Līdz ar to atbildētāja ieskatā nav šaubu, ka noslēgarmatūras vītnes savienojuma atzara bojājums no koplietošanas stāvvada nevar funkcionēt patstāvīgi un atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likumam ir uzskatāms par kopīgo īpašumu. Līdz ar to nevar uzskatīt, ka pie avārijas situācijas un tās sekām vainojams atbildētājs, šajā gadījuma drīzāk izvērtējama ilggadēja apsaimniekotāja SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" vaina.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem un lūdza to apmierināt.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis prasību neatzina un lūdza to noraidīt. Norādīja, ka akts par konstatētajiem bojājumiem nav apstrīdēts.

Motīvu daļa

Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma tālāk norādīto motīvu dēļ.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 8.panta pirmajai daļai tiesa noskaidro lietas apstākļus, pārbaudot pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā nodibināts un par to nav strīda, ka 2016.gada 2.maijā starp prasītāju un /pers. E/ noslēgta privātpersonu īpašuma apdrošināšanas polise, polises Nr.361168412, par ēkas nekustamā īpašuma /adrese B/ apdrošināšanu, kā apdrošināšanas atlīdzības saņēmēju norādot /pers. D/ un apdrošinot nekustamo īpašumu un kustamo mantu. Minētais īpašums apdrošināts uz laiku no 2016.gada 3.maija līdz 2017.gada 2.maijam ar šādiem apdrošināšanas riskiem: uguns, ūdens vada avārijas, dabas stihijas, trešo personu prettiesiska rīcība. Pašrisks noteiks 99 *euro* apmērā (lietas 11.–12.lapa).

N o 2016.gada 13.decembra pieteikuma īpašuma apdrošināšanā izriet, ka 2016.gada 13.decembrī apdrošinājuma ņēmējs /pers. E/ vērsās pie prasītājas ar atlīdzības pieteikumu par īpašumam nodarītajiem zaudējumiem, norādot, ka 2016.gada 13.decembrī, atgriežoties mājas, konstatēts, ka notikusi dzīvokļa /adrese B/ saliešana, kā rezultātā cietušas visas telpas un iedzīve, bojāta elektroinstalācija (lietas 13.lapa).

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2017.gada 3.janvārī taisījis aktu par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī /adrese B/ (lietas 14.lapa). No norādītā akta izriet, ka, piedaloties /pers. D/ un atbildētājam, SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" darbinieki konstatējuši, ka dzīvoklis /adrese B/, saliets no dzīvokļa /adrese A/, jo dzīvoklī Nr.91 virtuvē, virtuves skapī, konstatēts karstā ūdens uzskaites mezgla noslēgarmatūras vītnes savienojuma atzara bojājums no koplietošanas stāvvada, kas atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 3.pantam ir atsevišķs īpašums. Bojājums 2016.gada 12.decembrī novērsts, atjaunojot vītni, uzstādot jaunu noslēgarmatūru uzskaites mezglā.

ERGO Insurance SE Latvijas filiāle darbinieks 2016.gada 27 decembrī sastādījis nekustamā īpašuma /adrese B/, apskates aktu un foto tabulu (lietas 15.–23.lapa). No norādītā akta izriet, ka prasītājas darbinieks konstatējis, ka apdrošinātā dzīvokļa noliešana notikusi no augšējā dzīvokļa 11.stāvā. Aktā norādīts, ka bojājumi ir konstatēti dzīvokļa koridorā, istabā, virtuvē un vannas istabā, ir bojāta griestu, sienu un grīdas apdare, bojāta sadzīves tehnika, plauktu komplekts un nedarbojas elektrība.

No 2016.gada 28.decembra lokālās tāmes Nr.1 izriet, ka prasītāja ir aprēķinājusi, ka kopējā apdrošinātajam dzīvoklim nodarītā zaudējumu summa ir 2244,60 *euro*.

Kā tiesas sēdē norādīja atbildētāja pārstāvis atbildētājs nedz SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2017.gada 3.janvāra aktu par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī /adrese B/, nedz prasītājas 2016.gada 27 decembra apskates aktu vai lokālo tāmi

nav apstrīdējis.

Saskaņā ar 2017.gada 17.janvāra lēmumu Nr.168412-3612-001 par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu prasītāja /pers. D/ izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 2990,60 *euro* apmērā, ieturot pašrisku 99 *euro* apmērā (lietas 28.–29.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis (Civillikuma 1779.pants).

Zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību (personas tiesību aizskārumu) un tās pamati ir: 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars (*Kalvis Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA., Rīga, 2006., 172. un 246.lpp*).

Dzīvokļu īpašuma likuma 3.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka atsevišķais īpašums ir dzīvojamā mājā esošs būvnieciski norobežots un funkcionāli nošķirts dzīvoklis, neapdzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca, kura kā dzīvojamā vai nedzīvojamā telpu grupa reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk arī — Kadastra informācijas sistēma). Atsevišķā īpašuma elementi ir: 1) telpas vai telpu grupas robežās esošie konstruktīvie slodzi nenesošie, nožogojošie un apdares elementi (tai skaitā iekšējās starpsienas, griestu, grīdu un sienu apdare, durvis); 2) inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem; 3) inženieraprīkojuma elementi (tai skaitā virtuves aprīkojums, ventilācijas ierīces, tualetes, dušas un vannas aprīkojums), bez kuriem kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas elementi var funkcionēt patstāvīgi; 4) atsevišķo īpašumu norobežojošie logi un durvis.

Kā iepriekš norādīts, no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2017.gada 3.janvāra akta par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī /adrese B/ izriet, ka dzīvoklis /adrese B/, saliets no dzīvokļa /adrese A/, jo dzīvoklī Nr.91 virtuvē, virtuves skapī, konstatēts karstā ūdens uzskaites mezgla noslēgarmatūras vītnes savienojuma atzara bojājums no koplietošanas stāvvada, kas atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 3.pantam ir atsevišķs īpašums. Ūdens uzskaites mezgla noslēgarmatūras vītnes savienojuma atzars ir atsevišķa īpašuma elements, jo nodrošina ūdens patēriņa uzskaites skaitītāja stiprinājumu pie caurules, līdz ar to nav pamatots atbildētāja pārstāvja arguments, ka tas ir kopīpašuma elements, jo šis ūdens uzskaites mezgla noslēgarmatūras vītnes savienojuma atzars atrodas atbildētāja atsevišķā dzīvokļa īpašumā un bez šī elementa mājas kopējo inženierkomunikāciju funkcionēšana netiek traucēta vai padarīta neiespējama. Atbildētājs SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2017.gada 3.janvāra aktu par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī /adrese B/ nav apstrīdējis un šis akts nav atzīsts par spēkā neesošu. Tāpat atbildētājs arī pašā aktā nav izteicis iebildumus pret tajā konstatētajiem apstākļiem. Līdz ar norādīto tiesai nav pamata apšaubīt tajā konstatētos faktus.

Tādējādi tiesa atzīst, ka lietas materiālos esošie pierādījumi apstiprina priekšnoteikumu esamību zaudējumu atlīdzības pienākumam, proti, ir konstatēta atbildētāja prettiesiska rīcība, zaudējumu esamība un to apmērs, un cēloniskais sakars starp atbildētāja prettiesisku rīcību un zaudējumiem, jo atbildētājs nav ar pienācīgu rūpību izturējies pret saviem kā dzīvokļa īpašnieka pienākumiem, nodrošināt tā atsevišķā īpašumā esošo inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli tādā apmērā, lai viņam pašam un pārējiem dzīvokļu īpašniekiem netiktu nodarīti zaudējumi. Atbildētājs lietā nav iesniedzis pierādījumus tam, ka zaudējumi nodarīti citu personu rīcības dēļ, vai arī ūdens noplūde notikusi no kopīpašuma elementiem.

Līdz ar to, tiesa uzskata, ka saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmo daļu, dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem ir atbildīgs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem [..].

Ievērojot norādīto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami zaudējumi 2990,60 *euro* apmērā, t.i. prasītājas izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība.

2017.gada 10.februāri prasītāja nosūtījusi atbildētājam paziņojumu par zaudējumu atmaksu Nr.168412-3612-001, norādot, ka zaudējumi jāatlīdzina līdz 2017.gada 27.februārim (lietas 33.lapa).

2017.gada 13.maijā atbildētājs nosūtījis prasītājai vēstuli, kurā formālu iemeslu dēļ, kas ir līdzīga satura kā lietā sniegtie paskaidrojumi neatzīst pienākumu atlīdzināt zaudējumus. Taču, kā jau norādīts iepriekš atbildētājs nav apstrīdējis SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2017.gada 3.janvāra aktu par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī /adrese B/, kā arī nav apstrīdējis nodarīto zaudējumu apmēru. Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvja celtās ierunas tiesa uzskata par atbildētāja mēģinājumu izvairīties no sava pienākuma atlīdzināt prasītājai zaudējumus, jo atbildētāja celtās ierunas neapstiprinās ne ar kādiem pierādījumiem lietā.

Tiesā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu sedzis prasītājai nodarītos zaudējumus.

Līdz ar norādīto tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 2990,60 *euro* apmērā.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ievērojot minēto un atbilstoši Civillikuma 1759.panta 1.punktā un 1765.pantā noteiktajam, tiesa atzīst prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja 6% gadā no nesamaksātā parāda līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi 357,66 *euro* apmērā.

Iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*

apmērā, taču faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 4,30 *euro* saskaņā ar uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (lietas 3.lapa). Tādējādi neapmaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1 *euro* apmērā ir piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, [..]. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93. – 97., 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, dzimuša /datums/, par labu ERGO Insurance Latvijas Filiāle, reģistrācijas Nr.40103599913, zaudējumus 2990,60 *euro* un tiesas izdevumus 357,66 *euro* apmērā, kopā 3348,26 *euro*.

Noteikt ERGO Insurance SE Latvijas Filiāle, reģistrācijas Nr.40103599913, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. B/, dzimuša /datums/, likumiskos 6% gadā no nesamaksātās pamatparāda summas.

Piedzīt no /pers. B/, dzimuša /datums/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1 *euro* (viens *euro*, 00 centi), kas iemaksājami – saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, konts Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C29263118.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu oriģinālus nekavējoties iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā Lomonosova ielā 10, 105.kabinetā vai nosūtīt tiesai pa pastu. Pretējā gadījumā spriedums šajā daļā tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese K.Vinte-Korme